

SCHOOL VOOR JONG TALENT

Programma van Toetsing en Afsluiting

HAVO

4e klas 2018/2019

5e klas 2019/2020

In dit informatieboekje staan de meest belangrijke gegevens vermeld die betrekking hebben op de goede gang van zaken rondom het eindexamen. Neem daarvan goed kennis. Voor nadere informatie kun je terecht bij je studiementor.

4e klas HAVO 2018/2019: schoolexamen

5e klas HAVO 2019/2020: schoolexamen & centraal examen

Het eindexamen heeft betrekking op de vakken die behoren bij:

- gemeenschappelijk deel
- profiel Cultuur en Maatschappij of profiel Economie en Maatschappij (zie het PTA van het Rijnlands Lyceum voor de specifieke schoolvakken uit het N&T of N&G profiel)
- vrije deel en het profielwerkstuk

De toetsing tijdens het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen, dan wel uit beide.

Het schoolexamen kan per vak bestaan uit een aantal afzonderlijke toetsen, praktische opdracht(en), het handelingsdeel en eventueel het profielwerkstuk. Het eindcijfer van het schoolexamen wordt bepaald door het rekenkundig gemiddelde van de toetsen waarvoor de wegingsformule per vak in het PTA is vastgelegd.

Het schoolexamen is verspreid over de in het jaarplan vastgestelde toetsweken.

Het centraal examen bestaat per vak uit één examenzitting, tijdens welke het betreffende vak of vakonderdeel aan de hand van de landelijk vastgestelde opgaven wordt geëxamineerd.

De regelingen berusten wettelijk op

- een Koninklijk Besluit en het Eindexamenbesluit VWO-VWO-MAVO-VBO van 22 december 2006 (ter inzage bij de directie)
- de DAMU-regeling voortrajecten dans/muziek profielen vwo/havo per 1 augustus 2013 (ter inzage bij de directie),

daarnaast op interne schoolafspraken, waarin de rechten en plichten nader zijn vastgelegd van examenkandidaten, gelet op de wettelijke bepalingen.

Leerlingen die na de start van de vierde klas (september) instromen, zijn zelf verantwoordelijk voor tijdige aanlevering behaalde cijfers en inhoud PTA (oude school). Dit moet uiterlijk ingeleverd zijn voor 1 oktober.

Het programma van toetsing en afsluiting HAVO

Profiel Cultuur & Maatschappij

Gemeenschappelijk deel

Nederlands
Engels
Maatschappijleer
Culturele en kunstzinnige vorming
Lichamelijke Opvoeding (Dans vrijgesteld)

Profieldeel Cultuur en Maatschappij

profielvakken

Geschiedenis
 A of Duits
 A of Frans

profielkeuzevakken

Economie
Kunst (Dans/Muziek/Beeldende Vormgev.)

Profielwerkstuk

Het vrije deel:

keuze examenvak

B of Wiskunde A
 B of Duits
 B of Frans

geheel vrij deel

Vakopleiding Dans/Muziek/Beeld. Kunsten

Profiel Economie & Maatschappij

Gemeenschappelijk deel

Nederlands
Engels
Maatschappijleer
Culturele en kunstzinnige vorming
Lichamelijke Opvoeding (Dans vrijgesteld)

Profieldeel Economie en Maatschappij

profielvakken

Wiskunde A
Economie
Geschiedenis

profielkeuzevakken

A of Duits
 A of Frans

Profielwerkstuk

Het vrije deel:

keuze examenvak

Kunst (Dans/Muziek/Beeldende Vormgev.)

geheel vrij deel

Vakopleiding Dans/Muziek/Beeld. Kunsten

Betekenis van de letters:

A verplicht vak

B verplicht vak voor BK leerling, keuze examenvak voor Muziek/Dansleerling (1 van 3)

Praktische opdrachten

Bij alle vakken kunnen praktische opdrachten in het schoolexamen opgenomen worden. Per praktische opdracht wordt de beoordeling uitgedrukt in een cijfer met een decimaal. Bij praktische opdrachten worden zowel het proces, het product als de presentatie in de beoordeling betrokken. De beoordelingscriteria worden vooraf bekend gemaakt. In het PTA wordt de weging aangegeven.

Te laat

1. Wie te laat verschijnt op:
 - a. een schriftelijke toets van het schoolexamen, mag worden toegelaten, uiterlijk tot 30 minuten na het begin van de zitting. Het eindtijdstip van een toets van het schoolexamen is voor iedereen gelijk. Laatkomers krijgen dus géén extra tijd.
 - b. een onderdeel van een luistertoets, wordt voor dat onderdeel niet meer getoetst en krijgt geen punten toegekend, ook al is het het enige onderdeel van de luistertoets. Voor zover er een tweede onderdeel, kan hij/zij daaraan echter desgewenst deelnemen;
 - c. een mondeling onderdeel, krijgt geen punten toegekend voor de gemiste onderdelen. Ook hier geldt dat laatkomers géén extra tijd krijgen.
2. Wie niet voor, of op het afgesproken tijdstip een verslag of werkstuk heeft ingeleverd maakt zich daarmee schuldig aan een onregelmatigheid met betrekking tot het eindexamen. In dat geval kunnen maatregelen worden genomen zoals beschreven in de onderstaande paragraaf "onregelmatigheden", dit ter beoordeling aan de directeur.

Onregelmatigheden

Indien een kandidaat zich aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur maatregelen nemen. Deze maatregelen kunnen al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid:

1. het toekennen van het cijfer 1,0 voor een toets of het centraal examen,
2. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
3. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
4. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Ziekte

Zie voor procedure ziektemelding art. 18 van het Examenreglement

De kandidaat ontvangt voor elk gemist onderdeel het cijfer 1,0 (één).

- 18.1 *Een kandidaat die anders dan vanwege een geldige reden een toets van het schoolexamen verzuimt, of achterwege laat de school tijdig vooraf van dit verzuim in kennis te stellen, kan deelneming aan de rest van het examen ontzegt worden, dit ter beoordeling aan de directeur.*
- 18.2 *Een kandidaat die wegens ziekte een onderdeel van het schoolexamen heeft gemist, stelt zich zo spoedig mogelijk na terugkeer op school in verbinding met de studiementor, c.q. examinerator om een afspraak te maken over de datum en wijze waarop het gemiste onderdeel wordt herkanst.*

Herkansingsregeling

1. Na iedere PTA-week heeft de kandidaat recht op één herkansing van de examentoetsen/(PTA)-toetsen uit die week. Het aantal herkansingen per schoolvak is gelimiteerd tot 2 herkansingen per vak per schooljaar.
2. De kandidaat verliest het recht op herkansing als in betreffende periode, hij/zij 2x een les zonder gegronde reden (lees: spijbelen) heeft gemist.
3. Onder herkansing wordt verstaan: het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan een toets van het schoolexamen (pta-toets).
4. De kandidaat heeft het recht om opnieuw deel te nemen aan toetsen .
5. Praktische opdrachten, luistertoetsen en spreektoetsen kunnen niet herkanst worden.
6. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag het aantal malen dat aan een of meer toetsen van het schoolexamen mag worden deelgenomen, vaststellen op een hoger aantal dan één. Het bevoegd gezag stelt de inspectie daarvan in kennis, onder mededeling van de bijzondere redenen voor de verhoging.
7. Het hoogste cijfer geldt als definitief cijfer voor die toets.
8. Het profielwerkstuk moet binnen 4 weken na vaststelling resultaat worden herkanst.
9. Indien kandidaat reguliere toets niet heeft gemaakt, zonder gegronde reden, vervalt de mogelijkheid tot herkansing.
10. Voor de vakken die door het Rijnlands Lyceum Wassenaar worden verzorgd, geldt de herkansingsregeling van het RLW. Zie pta RLW voor details.

Deadline inhalen 'kleine' toetsen

1. Onder 'kleine' toetsen wordt verstaan: toetsen welke gedurende de reguliere lesweken door de kandidaat gemaakt moeten worden. Bijvoorbeeld proefwerken of SO's.
2. Praktische opdrachten, luistertoetsen en spreektoetsen kunnen niet ingehaald worden.
3. Voor elk niet gemaakte 'kleine' toets geldt dat het ingehaald moet worden in op zijn laatst de volgende periode. Zo niet, dan wordt het cijfer 1,0 definitief. Het initiatief t.a.v. het maken van de inhaalafpraak ligt bij de kandidaat. In periode 3 (5havo) of 5 (4havo) niet-gemaakte toetsen dienen vóór respectievelijk de 3^e of 5e pta-week ingehaald te zijn.

Uitslagregeling

Artikel 49 van het Eindexamenbesluit.

Een examenkandidaat vallend onder de Vernieuwde Tweede Fase is geslaagd als:

- alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
- er 1x5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, of
- er 1x4 of 2x5 of 1x5 en 1x4 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde tenminste 6.0 is.

En:

- het gemiddelde van alle cijfers gehaald bij het centraal examen (dat zijn cijfers met 1 decimaal) moet minstens 5,5 zijn.
- voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde mag maximaal één vijf als eindcijfer (het gemiddelde van het SE en het CE) behaald zijn.
- de rekentoets moet gemaakt zijn.

Daarnaast moet LO zijn beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'.

Cijfers voor maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk maken deel uit van het combinatiecijfer.

Een eindcijfer van een drie of lager op de cijferlijst betekent dat de leerling niet geslaagd is. Dit geldt ook voor de verschillende onderdelen die meewegen in het combinatiecijfer.

Voor alle duidelijkheid: als één van de onderdelen van het combinatiecijfer een drie of lager is, is de leerling niet geslaagd, zelfs als het gemiddelde (oftewel: het combinatiecijfer) een zes of hoger is.

DAMU-regeling voortrajecten dans/muziek

De School voor Jong Talent heeft een aparte status. Er geldt voor de Tweede Fase een speciale regeling, waarin de verhouding tussen algemene vakken (Avo/Vwo) en de beroepsvoorbereidende vakken is vastgelegd. De DAMU-regeling bepaalt voor havo/vwo:

- 1. Gemeenschappelijk deel:**
de leerling kan ontheffing krijgen voor lichamelijke opvoeding en ANW (voor vwo).
- 2. Profieldeel & Het vrije deel:**
de leerling kan ontheffing krijgen voor het profielkeuzevak **of** het keuze-examenvak. Het vrije deel kan in zijn geheel besteed worden aan het programma-onderdeel dans of muziek, dat deel uitmaakt van het eindexamen. Ook de vrijgekomen studielast van de vrijstellingen wordt besteed aan dit voorbereidend kunstvakonderwijs.

Procedure toepassing DAMU-regeling

1. De school **kán** een leerling geheel of gedeeltelijk ontheffen.
2. In geval van ontheffing wordt de dan vrijkomende studielast geormerkt en toebedeeld aan de andere vakken en activiteiten.
3. De DAMU-regeling wordt toegepast wanneer de kandidaat, op gronden ondersteund door de muziekvak- of dansvakopleiding extra tijd moet besteden aan de beroepsvoorbereiding (artistiek belang).
4. De school past de DAMU-regeling alleen toe in uitzonderlijke gevallen en op schriftelijk verzoek van de leerling, c.q. diens wettelijk vertegenwoordiger(s),
5. De school wint daarbij advies in van de studiementoren.

Gespreid examen

1. In uitzonderlijke gevallen kan het bevoegd gezag, dat beschikt over een DAMU-licentie, voor een DAMU-leerling beroep doen op artikel 59 van het Eindexamenbesluit.
2. Alleen een DAMU-leerling die in het laatste leerjaar wordt geconfronteerd met activiteiten in het kader van uitoefening van de dans of muziek, waardoor buiten de wil om van de DAMU-leerling, het niet mogelijk is het eindexamen in het laatste schooljaar volledig af te leggen, komt hiervoor in aanmerking.

⇒ Nederlandse taal en literatuur

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4

Magister	klas	periode	stof	Samen- gesteld cijfer	weging	factor
T 01	H4	1 t/m 5	Eindstof vierde leerjaar	ja	10%	2
T 02	H5	1	Schrijfvaardigheid	ja	30%	6
T 03	H5	2	Leesvaardigheid + woordenschat	ja	30%	6
T 04	H5	3	Spreekvaardigheid	nee	15%	3
T 05	H5	3	Literatuur (literatuurgeschiedenis + poëzieanalyse)	ja	15%	3

In het **vierde leerjaar** worden toetsen, proefwerken en overhoringen gegeven over grammatica, spelling, taalverzorging, literatuur en literatuurgeschiedenis, vier te lezen boeken, gedichten en de vaardigheden lezen, schrijven en spreken. Deze worden in de studiewijzer vermeld.

Het voortschrijdend gemiddelde aan het eind van het schooljaar is het eindcijfer dat geldt als T 01. Voor proefwerken en toetsen die in de PTA toetsweek worden afgenomen geldt de gewone herkansingsregeling.

Literatuur wordt afgerond in het vijfde leerjaar (periode 4). Hiertoe behoren ook de vier in leerjaar 4 gelezen boeken en gedichten.

⇒ Engels

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5 + PO

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4

Magister	Klas	Periode	Stof	Samengesteld cijfer	kolomnummers	Weging % *	Factor
T 01	H4		Eindcijfer vierde leerjaar	Ja		5%	1
T 02	H5	3	Luistervaardigheid CITO (niet herkansbaar)	Ja	100-105	20%	4
T 03	H5		Presentatie	Nee		10%	2
T 04	H5		Gespreksvaardigheid (niet herkansbaar)	Nee		10%	2
T 05	H5		Schrijfvaardigheid	Nee		20%	4
T 06	H5		Engelse Literatuur	Ja	106-110	20%	4
T 07	H5		Oprachten en toetsen	Ja	111-115	25%	5

* % van schoolexamencijfer

In het **vierde en vijfde leerjaar** worden proefwerken en overhoringen gegeven over grammatica, idioom, literatuur en de vaardigheden (luisteren, lezen, schrijven en spreken). Deze toetsen worden op van te voren in de studiewijzer vermelde tijdstippen afgenomen (dus niet noodzakelijkerwijs in de PTA-weeken).

In het **vijfde leerjaar** wordt gewerkt aan de vier vaardigheden (lezen, luisteren, spreken en schrijven) die getoetst worden gedurende het hele leerjaar op de data die vermeld staan in de studiewijzer.

De schoolexamenstof

- **Kijk- en luistervaardigheid** (T 02) wordt getoetst op de dag die het CITO daarvoor gereserveerd heeft.
- **Spreekvaardigheid** bestaat uit twee onderdelen: een **presentatie** (T 03) die qua onderwerp verband houdt met het profielonderzoek, en de **gesprekvaardigheidstoets** (T 04) die in de laatste periode van het vijfde leerjaar wordt afgenomen.
- **Schrijfvaardigheidstoets** (T 06) bevat het schrijven van een formele brief en een korte opdracht die verband houdt met het profielonderzoek (PWS).
- **Literatuur** (T 06)

Tot de lijst met gelezen werken behoren **drie romans** (waarvan minstens één voor 1900), **één toneelstuk** (voor 1900), **vijf korte verhalen** en **tien gedichten** (waarvan minstens vijf voor 1900).

De kennis van de gelezen werken wordt zowel schriftelijk als mondeling getoetst gedurende leerjaren vier en vijf. De toets over de literatuurgeschiedenis wordt in de laatste periode van het vijfde leerjaar afgenomen.

⇒ Combinatiecijfer

Eindexamen: schoolexamens Profielwerkstuk, Maatschappijleer en CKV

Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van de 'kleine vakken/onderdelen' die met een cijfer op de cijferlijst staan. Het combinatiecijfer maakt onderdeel uit van de Uitslagregeling. De vakken/onderdelen die het combinatiecijfer bepalen zijn het Profielwerkstuk en Maatschappijleer. Afhankelijk van gekozen vakken, wordt onderstaande berekening toegepast. Het combinatiecijfer wordt op de cijferlijst vermeld.

Berekening **Combinatiecijfer**: (cijfer Profielwerkstuk + cijfer Maatschappijleer + cijfer CKV) / 3

⇒ Profielwerkstuk

Eindexamen: Schoolexamen

Voor de Uitslagregeling maakt het schoolexamencijfer onderdeel uit van het **Combinatiecijfer**.

Berekening **Schoolexamencijfer**: twee examinatoren bepalen cijfer

Het profielwerkstuk moet betrekking hebben op een vak uit het gekozen profiel.

HAVO 18-20 Profielwerkstuk		toets			
Magister	Klas	periode	tijd	weging % *	factor
n.v.t.	H4	4	1e controle moment (20% SLU)		
n.v.t.	H4	5	2e controle moment (40% SLU)		
n.v.t.	H5	1	3e controle moment (60% SLU)		
n.v.t.	H5	Maart	oplevering (presentatie enz.)	100%	1
* percentage van schoolexamencijfer					

Er kunnen specifieke eisen gelden indien je een vak bij je profielwerkstuk betreft.
Het profielwerkstuk heeft een studielast van 80 uur.

⇒ Maatschappijleer

Eindexamen: Schoolexamen

Voor de Uitslagregeling maakt het schoolexamencijfer onderdeel uit van het **Combinatiecijfer**.

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfer PTA uit H4

Berekening **Bevorderingscijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA uit H4

havo 18-20 maatschappijleer					
Magister	klas	periode		weging % *	factor
T 01	H4	1	Parlementaire democratie (schriftelijke toets)	20%	1
T 02	H4	2	Rechtsstaat (schriftelijke toets)2	20%	1
T 03	H4	3	Verzorgingsstaat (schriftelijke toets)	20%	1
T 04	H4	4	Pluriforme samenleving (schriftelijke toets)	20%	1
T 05	H4	5	Informatievaardigheden en benaderingswijzen (mondelijke presentatie)	20%	1
* % van schoolexamencijfer					

⇒ Culturele en Kunstzinnige Vorming

Eindexamen: Schoolexamen

Het vak CKV (Culturele en Kunstzinnige Vorming) wordt met een schoolexamencijfer afgesloten. Voor de Uitslagregeling maakt het schoolexamencijfer onderdeel uit van het **Combinatiecijfer**.

In het **vierde leerjaar** wordt een uur per week CKV gegeven. Tijdens de lessen worden verschillende culturele thema's en disciplines behandeld. Hier zijn een aantal opdrachten aan gekoppeld.

De inhoud van en eisen aan de verschillende opdrachten zullen in de les aan de leerlingen worden meegedeeld. Bovendien zijn deze in Magister bij het lesmateriaal voor CKV te vinden.

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfer PTA uit H4

Berekening **Bevorderingscijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA uit H4

havo 18-20 ckv						
Magister	klas	periode	Thema in les	Vorm	Gewicht in delen	factor
T01	H4	1	Cultureel zelfportret	Verslag en collage	2/17	2
T02	H4	2	Discap 1: beeldend	Verslag (en rondleidingen)	1/17	1
T03	H4	2	Cap 1: museum	Verslag	2/17	2
T04	H4	2	Discap 2: videoclip	Presentatie video-experiment	1/17	1
T05	H4	3	Cap 2: film	Verslag	2/17	2
T06	H4	4	Onderzoek	Werkstuk + praktische uitwerking	3/17	3
T07	H4	4	Discap 3: architectuur	Ontwerp + schriftelijke toelichting	1/17	1
T08	H4	5	Discap 4: cabaret	Verslag	1/17	1
T09	H4	5	Cap 3: theater	Verslag	2/17	2
T10	H4	5	Reflectie cultureel zelfportret I	Verslag	1/17	1
T11	H4	5	Reflectie cultureel zelfportret II	Mondeling	1/17	1

⇒ Lichamelijke Opvoeding

Het programma wordt uitsluitend gevolgd door muzikleerlingen en leerlingen beeldende vorming en is waar nodig specifiek aangepast aan de eisen van voldoende veiligheid, mede gelet op de kwetsbaarheid van de fijne motoriek en blessuregevaar.

Weging

Voor lichamelijke opvoeding wordt geen cijfer toegekend, maar moet naar behoren afgesloten zijn. De examinerator stelt aan de hand van een beoordeling van de activiteiten vast of lichamelijke opvoeding genoegzaam afgesloten is.

Naast de waardering 'voldoende' kan ook de waardering 'goed' toegekend worden.

⇒ Geschiedenis

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5 + PO

Berekening **Bevorderingscijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 + PO

HAVO Geschiedenis					
Magister	klas	toets	Stof	gewicht	
		periode	Reader	delen*	Factor
T 01	H4	1	Prehistorie en Oudheid	1/12	1
T 02	H4	2	Middeleeuwen	1/12	1
T 03	H4	3	Nieuwe Tijd I en Republiek	1/12	1
T 04	H4	4	Nieuwe Tijd II en thema 1	1/12	1
T 05	H4	5	Herhalingstoets Prehistorie – Nieuwe Tijd II en thema 2	2/12	2
T 06	H5	1	Moderne Tijd I & Moderne Tijd II en Duitsland 1870 - 1945	2/12	2
T 07	H5	2	Domein D en Koude Oorlog	2/12	2
T 08	H5	3	Herhalingstoets Nieuwe Tijd I – Moderne Tijd II en Historische Contexten	2/12	2

* delen van **schoolexamencijfer**

⇒ Economie

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5 + PO

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 + PO

Boek: LWEO

HAVO Economie 18-20					
Magister	klas	periode	Lesbrief LWEO	weging % *	factor
T 01	H4	1	Crisis + Vervoer (par. 1-3)	6,25%	1
T 02	H4	2	Vervoer	12,50%	2
T 03	H4	3	Jong & Oud	12,50%	2
T 04	H4	4	Markt en Overheid	12,50%	2
P 01	H4	5	Praktische opdracht	6,25%	1
T 05	H5	1	Europa	12,50%	2
T 06	H5	2	Verdienen en uitgeven	12,50%	2
T 07	H5	3	alle lesbrieven	25,00%	4
* % van schoolexamencijfer					

⇒ Duits

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas: T 01**

HAVO Duits 18-20						
Magister	klas	periode	stof	Samen- gesteld cijfer	weging % *	factor
T 01	H4	5	Eindcijfer vierde leerjaar	Ja	10%	2
T 02	H5	1	Schrijfvaardigheid		20%	4
T 03	H5	2	Spreekvaardigheid (pres.)		10%	2
T 04	H5	3	Luistervaardigheid (CITO)		20%	4
T 05	H5	3	Spreekvaardigheid (gesprek n.a.v. teksten /Cito)		10%	2
T 06	H5	3	Letterkunde (Lit.gs. + 3 boeken)		15%	3
T 07	H5	3	Proeve van bekwaamheid	Ja	15%	3
* % van schoolexamencijfer						

In het **vierde leerjaar** worden overhoringen en proefwerken gegeven over idioom en grammatica, over de vaardigheden luisteren, spreken, lezen en schrijven en over literatuurgeschiedenis en drie boeken. Deze proefwerken worden op van te voren in de studiewijzer vermelde tijdstippen afgenomen (dus niet noodzakelijkerwijs in de PTA-weeken). Deze proefwerken zijn **niet** herkansbaar, behalve die proefwerken die in de PTA toetsweek worden afgenomen. Voor proefwerken die in de PTA toetsweek worden afgenomen geldt de gewone herkansingsregeling. Het doorlopende gemiddelde aan het eind van het vierde schooljaar is het eindcijfer dat geldt als T01.

In het **vijfde leerjaar** zullen (ook) kennis- en vaardigheidstoetsen –b.v. voortgangstoetsen- afgenomen worden, waarvan het gemiddelde als *proeve van bekwaamheid* meetelt voor het SE-gemiddelde. Deze toetsen worden op van te voren in de studiewijzer vermelde tijdstippen afgenomen (dus niet noodzakelijkerwijs in de PTA-weeken). Deze toetsen zijn **niet** herkansbaar, behalve die toetsen die in de PTA toetsweek worden afgenomen. Voor toetsen die in de PTA toetsweek worden afgenomen geldt de gewone herkansingsregeling. Alle toetsen, dus ook de niet in de pta-week afgenomen toetsen, vallen onder het pta-toetsrelement.

⇒ Frans

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5 + PO

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4

HAVO Frans 18-20						
Magister	Klas	periode	stof	Samen- gesteld cijfer	weging % *	factor
T 01	H4	5	Eindcijfer vierde leerjaar (o.a. min. 3 boeken en/of films)	Ja	25%	5
T 02	H5	1	Schrijfvaardigheid		20%	4
T 03	H5	2	Luistervaardigheid (CITO)		20%	4
T 04	H5	3	Spreekvaardigheid (presentatie + spreektoets)		20%	4
T 05	H5	1-3	Opdrachten en toetsen	Ja	15%	3
* % van schoolexamencijfer						

In het **vierde leerjaar** worden proefwerken en overhoringen gegeven over grammatica, idioom en de vaardigheden luisteren, schrijven en spreken. Deze proefwerken worden op van te voren in de studiewijzer vermelde tijdstippen afgenomen (dus niet noodzakelijkerwijs in de PTA-weeken). Deze proefwerken zijn **niet** herkansbaar, behalve die proefwerken die in de PTA toetsweek worden afgenomen. Voor proefwerken die in de PTA toetsweek worden afgenomen geldt de gewone herkansingsregeling.

Het doorlopende gemiddelde aan het eind van het schooljaar is het eindcijfer dat geldt als T 01.

In het **vijfde leerjaar** wordt gewerkt aan de vier vaardigheden die getoetst worden in de tweede helft van het leerjaar op de data die vermeld staan in de studiewijzer, nl.:

- **luistervaardigheid** wordt getoetst op de dag die het CITO daarvoor gereserveerd heeft (T 03),
- **schrijfvaardigheid** bevat het schrijven van een brief (T 02).
- **spreekvaardigheid** bestaat uit een spreekbeurt/presentatie EN een spreektoets (T 04).
- **leesvaardigheid** bestaat uit één of meerdere leesvaardigheidstoetsen (T 05).

De **Opdrachten en toetsen** bestaan onder meer uit idioomoverhoringen, leesopdrachten, spreekopdrachten (T 05).

⇒ Wiskunde A

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4

Boek : Getal en Ruimte wi havo A deel 1, 2 en 3

HAVO wiskunde A 18-20				weging
Magister	klas	periode	hoofdstuk	factor
T 01	H4	1	2	1
T 02	H4	2	1	1
T 03	H4	3	3	1
T 04	H4	4	5	1
T 05	H4	5	hoofdstuk 1,2,3,5 en 6	8
T 06	H5	1	4 en 9	5
T 07	H5	2	8 en 10	5
T 08	H5	3	Alle stof	19
				van schoolexamencijfer

⇒ Wiskunde B

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4

Boek Getal en Ruimte wi havo B deel 1, 2 en 3

HAVO wiskunde B 18-20				
Magister	klas	periode	hoofdstuk	factor
T 01	H4	1	1 en 4.1	1
T 02	H4	2	2 en 6.1	1
T 03	H4	3	3 en 7.1	1
T 04	H4	4	4 en 6	1
T 05	H4	5	Hoofdstukken 1 t/m 7 (van hoofdstuk 5 enkel 5.1 en 5.2)	8
T 06	H5	1	8	5
T 07	H5	2	5 en 9	5
T 08	H5	3	Alle stof	19
				* % van schoolexamencijfer

⇒ Kunst (Muziek)

Eindexamen: Schoolexamen Kunst (Muziek) en C.S.E. Kunst (Algemeen)

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer Kunst [Muziek] + CSE Kunst [Algemeen])/2

Berekening **Schoolexamencijfer Kunst (Muziek)**: zie onderstaande tabel

HAVO Kunst (Muziek) 18-20				
melding op	toetsing	onderdeel		weging in % *
schoolrapport	theorie	A	Muziekgeschiedenis	25%
muziekrapport	theorie	B	Algemene Muziekleer	12,5%
muziekrapport	theorie	C	Solfège	12,5%
muziekrapport	praktijk	D	Het instrumentale/vocale hoofdvak	} 50% **
muziekrapport	praktijk	E	Kamermuziek	
muziekrapport	praktijk	F	Correpititie	
muziekrapport	praktijk	G	Bijvak piano (piano instrument)	
muziekrapport	praktijk	H	Eventuele andere praktische vakken	
* % van schoolexamencijfer Kunst (Muziek)				

** Worden in speciale commissies beoordeeld, of door de vakdocenten, hetgeen resulteert in het praktijkcijfer. Aangezien voor veel leerlingen het praktisch deel anders van samenstelling is valt er geen algemene norm te geven voor de berekening van het eindcijfer van het praktisch deel.

Toelichting stofinhoud Specifiek deel theorie onderdelen A, B en C:

HAVO A: Muziekgeschiedenis 18-20						
Magister	klas	periode	Overzicht v.d. Muz. Gesch.	hoofdstuk	weging % *	factor
T 01	H4	1	Middeleeuwen en Renaissance Barok	2 & 3 & 4	20%	4
T 02	H4	2	Klassiek	4 & 5	20%	4
T 03	H4	3	Romantiek 1	6	20%	4
T 04	H4	4	Romantiek 2; Xxste eeuw	6 & 7	20%	4
T 05	H4	5	Xxste eeuw	8	20%	4
* % van cijfer Muziekgeschiedenis						

Muziektheorie, Solfège en Gehoortraining

Voor de muziektheoretische vakken worden geen cijfers gegeven. De mogelijke beoordelingen zijn *goed*, *voldoende*, *twijfelachtig*, *onvoldoende*.

De drie genoemde vakken worden op drie verschillende dagen gegeven:

Maandag	Solfège
Woensdag	Gehoortraining
Vrijdag	Muziektheorie

Het zijn steeds lessen van 45 minuten. Elk vak wordt door drie docenten op drie niveaugroepen gegeven.

Toetsing

Bij het vak Muziektheorie wordt gebruik gemaakt van de methode “Music Theory in Practice” van de *Associated Board of the Royal Schools of Music*. Deze methode gaat uit van acht ‘grades’. De drie groepen op de vrijdagden werken in principe aan verschillende grades. Elke grade wordt afgesloten met een toets. De uitkomst hiervan bepaalt of een leerling door mag stromen naar de volgende grade. Dit is het geval bij een afsluiting met *goed* of *voldoende*. Wordt de toets met *twijfelachtig* of *onvoldoende* afgesloten dan moet dezelfde grade nog langer worden gevolgd tot de volgende toets.

De vakken Solfège en Gehoortraining worden in principe individueel getoetst. Omdat 45 minuten te kort zijn om een grotere groep leerlingen apart te toetsen worden deze vakken om de beurt getoetst (zie overzicht). Bij kleinere groepen kan hier natuurlijk van worden afgeweken.

Voor de individuele toetsen maakt de docent zelf een rooster. Het rooster wordt tijdig op het prikbord gehangen.

De docent kan ervoor kiezen om een toets Muziektheorie te vervangen door een oefentoets indien de groep nog niet ver genoeg is gekomen om een gewone toets succesvol te kunnen halen.

Na elke toets wordt de samenstelling van de niveaugroepen volgens de resultaten aangepast.

Periode	Toetsen
1	Muziektheorie Gehoortraining
2	Muziektheorie Solfège
3	Muziektheorie Gehoortraining
4	Muziektheorie Solfège
5	Muziektheorie Gehoortraining/Solfège

B: Algemene Muziekleer

Toonladders: majeur en mineur t/m 5 voortekens, geen harmonisch/melodisch mineur;

Tweeklanken: berekening op gegeven noot, noemen van toonsoort;

Drieklanken: groot-klein-verminderd-overmatig in grondligging;

Ritme: notenwaarden en rusttekens;

Maatsoorten: twee- en driedelig, onregelmatig, enkelvoudig en samengesteld (H. Schouten,

Eenvoudige muziekleer II)

Termen, afkortingen en notatietechnieken (H. Schouten, Eenvoudige Muziekleer I).

C: Solfège

Solfège individueel: zingen (prima vista) en tikken (idem).

Solfège groep: zingen voorbereide meerstemmige vocale bezetting; idem à vue.

Kunst [algemeen]

In klas 4 vinden nog geen lessen Kunst Algemeen (KUA) plaats. Deze lessen worden in 5 havo aangeboden. In 5 havo worden er geen schoolexamens, maar toetsen ter voorbereiding op het eindexamen KUA afgenomen.

HAVO Kunst (algemeen) 18-2020 eindexamen 2020					
Magister	klas	periode	Thema	Boek/stof	Weging
Toets	H5	1	Burgerlijke Cultuur	H5, <i>De Bespiegeling</i>	1/5
Toets	H5	2	Cultuur van het Moderne I	H8, <i>De Bespiegeling</i>	1/5
PO	H5	3	Tentoonstelling: Burgerlijk, Moderne en Massacultuur	Opdracht + H5, 8 en 9, <i>De Bespiegeling</i>	1/5
Toets	H5	3	Cultuur van het Moderne II + Massacultuur	H8 + 9, <i>De Bespiegeling</i>	2/5

⇒ Kunst [dans]

Eindexamen: Schoolexamen Kunst [dans] en C.S.E. Kunst [algemeen]

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamen Kunst [dans] + C.S.E. Kunst [algemeen])/2

Berekening **Schoolexamencijfer Kunst [dans]**: zie onderstaande tabel

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4

HAVO Kunst [dans] 18-20 eindexamen							
Magister	klas	Per	Toets	Stof	boek	weging % *	factor
T 01	H4	1	Ballets Russes 1	Fokine / Nijinski / Nijinska	syllabus	8,6 %	3
T 02	H4	2	Ballets Russes 2	Massine / Nijinska / beginwerken Balanchine	syllabus	8,6 %	3
T 03	H4	3	neo klassiek ballet	Balanchine	syllabus	8,6 %	3
T 04	H4	4	moderne dans 1	Graham / Humphrey/ Audruckstanz	syllabus	8,6 %	3
T 05	H4	5	analyse 1	internationaal repertoire	syllabus	8,6 %	3
T 06	H5	1	moderne dans 2	Bausch-Cunningham/postmodern		8,6 %	3
T 07	H5	2-3	oeuvre Kylian / van Manen			8,6 %	3
P 01	H5		praktijk	Dansvakopleiding		40 %	14

* % van cijfer **Kunst [dans]**

Kunst [algemeen]

In klas 4 vinden nog geen lessen Kunst Algemeen (KUA) plaats. Deze lessen worden in 5 havo aangeboden. In 5 havo worden er geen schoolexamens, maar toetsen ter voorbereiding op het eindexamen KUA afgenomen.

HAVO Kunst (algemeen) 18-2020 eindexamen 2020					
Magister	klas	periode	Thema	Boek/stof	Weging
Toets	H5	1	Burgerlijke Cultuur	H5, <i>De Bespiegeling</i>	1/5
Toets	H5	2	Cultuur van het Moderne I	H8, <i>De Bespiegeling</i>	1/5
PO	H5	3	Tentoonstelling: Burgerlijk, Moderne en Massacultuur	Opdracht + H5, 8 en 9, <i>De Bespiegeling</i>	1/5
Toets	H5	3	Cultuur van het Moderne II + Massacultuur	H8 + 9, <i>De Bespiegeling</i>	2/5

⇒ Kunst (Beeldende Vormgeving)

Eindexamen: Schoolexamen Kunst (BV) en C.S.E. Kunst (Algemeen)

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer Kunst [BV] + CSE Kunst [Algemeen])/2

Berekening **Schoolexamencijfer Kunst (BV)**: zie onderstaande tabel

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: Kunst (BV) voldoende voor P 02

HAVO Kunst (BV) 18-20					
Magister	Klas	periode	stof	weging % *	factor
P 01	H4	2	Kerstbeoordeling	10%	10
P 02	H4	5	Zomer/eindbeoordeling	10%	10
T 01	H5	2	theorie/kerst	10%	10
T 02	H5	3	theorie/zomer	10%	10
P 03	H5	2	Kerstbeoordeling	10%	10
P 04	H5	3	Zomer/eindbeoordeling	50%	50

* % van **schoolexamencijfer Kunst (BV)**

Kunst [algemeen]

In klas 4 vinden nog geen lessen Kunst Algemeen (KUA) plaats. Deze lessen worden in 5 havo aangeboden. In 5 havo worden er geen schoolexamens, maar toetsen ter voorbereiding op het eindexamen KUA afgenomen.

HAVO Kunst (algemeen) 18-2020 eindexamen 2020					
Magister	klas	periode	Thema	Boek/stof	Weging
Toets	H5	1	Burgerlijke Cultuur	H5, <i>De Bespiegeling</i>	1/5
Toets	H5	2	Cultuur van het Moderne I	H8, <i>De Bespiegeling</i>	1/5
PO	H5	3	Tentoonstelling: Burgerlijk, Moderne en Massacultuur	Opdracht + H5, 8 en 9, <i>De Bespiegeling</i>	1/5
Toets	H5	3	Cultuur van het Moderne II + Massacultuur	H8 + 9, <i>De Bespiegeling</i>	2/5

⇒ **Filosofie**

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5 + PO's

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4

havo 18-20 Filosofie					weging
Magister	klas	Stof	Samengesteld cijfer	% *	factor
T 01	H4	Wijsgerige antropologie	Nee	10%	2
T 02	H4	Ethiek	Nee	10%	2
T 03	H4	Sociale filosofie	Nee	10%	2
P 01	H4	Vaardigheden (Essay, werkstuk, recensie)	Ja (kolom 100-120)	5%	1
T 04	H5	Ik, Filosofie van het zelf H 1, 2 (blz.13-72)	Nee	15%	3
T 05	H5	Ik, Filosofie van het zelf H 13, 4 (blz.75 -132)	Nee	15%	3
T 06	H5	Ik, Filosofie van het zelf H 5, 6 (blz. 137-199)	Nee	20%	4
P 02	H5	Vaardigheden	Ja (kolom 121-130)	15%	3
				* % van schoolexamencijfer	

Het examenonderwerp voor 2020 zie www.examenblad.nl.

⇒ Natuurkunde

Eindexamen: Schoolexamen en C.S.E.

Berekening **Eindexamencijfer**: (Schoolexamencijfer + C.S.E.) / 2

Berekening **Schoolexamencijfer**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4 en H5

Berekening **Bevorderingscijfer van 4^e naar 5^e klas**: gewogen gemiddelde cijfers PTA's uit H4

Boeken: Newton Natuurkunde voor de bovenbouw 4 havo basisboek (N1)
 Newton Natuurkunde voor de bovenbouw 5 havo basisboek (N2)
 Newton keuzekatern optica (NK1)
 Newton keuzekatern aarde en klimaat (NK2)

HAVO Natuurkunde 18-20							
Magister	klas	periode	boek	hoofdstuk	stof	weging % *	factor
T 01	H4	1	N1	H1	Electriciteit		2
T 02	H4	2	N1	H3	Materialen		2
T 03	H4	3	N1	H5	Straling en gezondheid		2
T 04	H4	4	N1	H2 + H4	Sport en Verkeer Bewegingen en Krachten		6
T 05	H4	5	NK1	-	Optica		2
P 01	H4	ntb	-	-	ontwerp opdracht met verslag		1
T 06	H5	1	N2	H7	Muziek en Telecommunicatie		2
T 07	H5	2	NK2	-	Aarde en Klimaat		2
P 02	H5	ntb	-	-	Modellerstudie + verslag		1
P 03	H5	ntb	-	-	Practicum		2
T 08	H5	3	N2	H8 + H9	Sport en Bewegen. Arbeid, energie en vermogen Zonnestelsel en Heelal		6

* % van **schoolexamencijfer**

ntb: nader te bepalen, tijdstip rond de PTA perioden. Zal ruim van tevoren bekend gemaakt worden.
P 01, P 02 en P 03 zijn niet herkansbaar.

ALGEMENE BEPALINGEN EN EXAMENREGLEMENT

De volledige tekst kan ingezien worden bij de directeur en/of examensecretaris

INHOUDSOPGAVE:

I	Algemene bepalingen
1	Begripsbepalingen
2	Toelating tot het eindexamen
3	Organisatie eindexamen
4	Indeling eindexamen
5	Onregelmatigheden
6	Studievoortgang
II	Inhoud van het eindexamen
7	Examenprogramma
8	Keuze van eindexamenvakken
9	Eindexamen havo
III	Regeling van het eindexamen
10	Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting
11	Schoolexamen
12	Mededeling cijfers schoolexamen
13	Cijfer schoolexamen
14	Herkansing toetsen schoolexamen havo
15	Herexamen schoolexamen havo
16	Examendossier havo
17	Studieverlof
18	Afwezigheid / te laat komen bij schoolexamen
IV	Centraal Examen
19	Tijdvakken centraal examen
20	Regels omtrent het centraal examen
21	Correctie en vaststelling cijfer centraal examen
22	Verhinderung centraal examen
V	Uitslag, Herkansing en Diplomerings
23	Eindcijfer eindexamen
24	Vaststelling uitslag
25	Uitslag
26	Herkansing centraal examen
27	Diploma en cijferlijst
VI	Overige bepalingen
28	Afwijking wijze van examineren
29	Bewaren examenwerk
30	Regeling spreiding voltooiing eindexamen (gespreid examen)